

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ
ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

ΑΠΟΦΑΣΗ

194/2015

(Της διαδικασίας του άρθρου 2, παρ. 2, περ. γ.(δδ) Ν. 4013/2011)

Η ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα, την 25η Αυγούστου του έτους δύο χιλιάδες δεκαπέντε (2015), ημέρα Τρίτη και ώρα 11:00 και επί της οδού Λ. Κηφισίας 7 στην Αθήνα, όπου και τα γραφεία της, συνήλθε η **ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ** σε συνεδρίαση μετά από σχετική πρόσκληση του Προέδρου της, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα μέλη της Αρχής.

Από τα προσκληθέντα μέλη της Αρχής παρέστησαν κατά την συνεδρίαση τα ακόλουθα:

- 1. Αντιπρόεδρος: Μπουσουλέγκα Χριστίνα**
- 2. Μέλη: Καραμανλής Ευάγγελος**
Κουλούρη Ιωάννα
Λουρίκας Δημήτριος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Τα λοιπά τακτικά και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν προσήλθαν λόγω δικαιολογημένου κωλύματος.

Γραμματέας: Τσιάβου Στυλιανή

Εισηγητής: Αλέξιος Τάττης, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ.

Κατά τη διάρκεια της Συνεδρίασης παρέστη ο εισηγητής κ. Α. Τάττης, ο οποίος αποχώρησε πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη του Συμβουλίου της Αρχής.

Θέμα: Παροχή σύμφωνης γνώμης της Αρχής, επί προτιθέμενης άσκησης δικαιώματος προαίρεσης, προϋπολογισμού 43.068,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. για την ανάθεση πρόσθετων υπηρεσιών υποστήριξης του έργου “Μελέτες και Δράσεις για την Υποστήριξη των Παρεχόμενων Υπηρεσιών της Πράξης” στο πλαίσιο του Υποέργου 5 “Δράσεις χαρτογράφησης αναγκών και ικανοποίησης ωφελούμενου πληθυσμού – Υποστήριξη παρεχόμενων υπηρεσιών” της Πράξης “Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας και Τεχνολογίας / Κοινωνικά Δίκτυα –

Περιεχόμενο Παραγόμενο από Χρήστες” (Κωδικός ΕΡΣΕΤΚΔ0501), συνολικού προϋπολογισμού 443.525,20 ευρώ πλέον Φ.Π.Α.

Με το υπ’ αριθ. πρωτ. 1219/27.07.2015 έγγραφο του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (εφεξής ΕΚΤ) προς την Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ., το οποίο παρελήφθη στις 27.07.2015 (αριθ. πρωτ. εισερχ. 3352), και το οποίο συμπληρώθηκε περαιτέρω με το υπ’ αριθμ. πρωτ. 1253/03.08.2015 (αρ. πρωτ. εισερχ. Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. 3474/04.08.2015), το ΕΚΤ αιτείται “τη διατύπωση της σύμφωνης γνώμης της Υπηρεσίας σας, εφόσον εμπίπτει στην αρμοδιότητά της, σχετικά με την προτιθέμενη από πλευράς ΕΚΤ/ΕΙΕ ως Αναθέτουσα Αρχή, άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης του έργου “Μελέτες και Δράσεις για την Υποστήριξη των Παρεχόμενων Υπηρεσιών της Πράξης”, με μονομερή απόφαση του ΕΚΤ ως αναθέτουσας αρχής δεδομένου ότι δεν προκύπτει αντικείμενο διαπραγμάτευσης (σε φυσικό αντικείμενο και τιμή)”. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου, στο πλαίσιο του οποίου το ΕΚΤ προτίθεται να προβεί στην άσκηση δικαιώματος προαίρεσης, ανέρχεται στο ποσό των **443.525,20 ευρώ πλέον Φ.Π.Α.**, ενώ ο προϋπολογισμός του αιτήματος καθ’ εαυτού στο ποσό των **43.068,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.**

I. Ιστορικό- πραγματικά περιστατικά

Από το φάκελο της υπόθεσης και τα περιεχόμενα σε αυτόν στοιχεία και σχετικά έγγραφα προκύπτουν τα ακόλουθα:

1. Με την υπ' αριθμ. πρωτ. 190/15.01.2013 Διακήρυξη (ΑΔΑ: ΒΕΦΧ469ΗΕΠ-ΛΛΤ), το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης προκήρυξε Ανοικτό Διεθνή Διαγωνισμό, με τίτλο “Μελέτες και Δράσεις για την Υποστήριξη των Παρεχομένων Υπηρεσιών της Πράξης” και κωδικό ΕΡΣΕΤΚΔ0501, στο πλαίσιο της Πράξης με τίτλο “Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας και Τεχνολογίας/Κοινωνικά Δίκτυα – Περιεχόμενο Παραγόμενο από Χρήστες” στο πλαίσιο του Υποέργου 5: “Δράσεις χαρτογράφησης αναγκών και ικανοποίησης πληθυσμού / Υποστήριξη παρεχόμενων υπηρεσιών”. Ο συνολικός προϋπολογισμός του αντικείμενου του διαγωνισμού ανέρχεται στο ποσό των 443.525,20 ευρώ πλέον Φ.Π.Α. (συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης), με διάρκεια είκοσι δύο (22) μηνών από την υπογραφή της σύμβασης
2. Ως κριτήριο κατακύρωσης ορίστηκε η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά και ως ημερομηνία διενέργειας του διαγωνισμού ορίστηκε 01.03.2013.
3. Πρόκειται για έργο ενταγμένο στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Ψηφιακή Σύγκλιση”, που έχει ενταχθεί στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) της διαχειριστικής περιόδου 2007-2013 με την απόφαση CCI 16 1 ΡΟ 002/26-10/2007 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και από εθνικούς πόρους (κωδικός ΟΠΣ 296115), στο πλαίσιο των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων “Ψηφιακή Σύγκλιση”, “Μακεδονία – Θράκη”, “Κρήτη & Νήσοι Αιγαίου”, “Θεσσαλία – Στερεά Ελλάδα – Ήπειρος” και “Αττική”.
4. Σύμφωνα με την παράγραφο Α.2.1. της διακήρυξης, το αντικείμενο του έργου που προκηρύσσεται με τον εν λόγω διαγωνισμό αφορά “ένα σύνολο μελετών και δράσεων που στοχεύουν στην υποστήριξη του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) για τον αποτελεσματικό σχεδιασμό και υλοποίηση/εφαρμογή των νέων υπηρεσιών οι οποίες αναπτύσσονται στο πλαίσιο

της Πράξης “Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας και Τεχνολογίας / Κοινωνικά Δίκτυα – Περιεχόμενο παραγόμενο από τους χρήστες” και οι οποίες έχουν χαρακτήρα καινοτομίας για τον φορέα αλλά και για το ελληνικό περιβάλλον”. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παράγραφο Α.2.3. της διακήρυξης, οι προσφερόμενες μελετητικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες στοχεύουν:

- α) Στην ορθή επιχειρησιακή σχεδίαση και διάρθρωση των υπηρεσιών με τη μέγιστη δυνατή προστιθέμενη αξία για τη βέλτιστη αξιοποίησή τους από τους τελικούς χρήστες,
- β) Στην υποστήριξη λειτουργίας κατά τη μεταβατική περίοδο και ευαισθητοποίησης του ωφελούμενου πληθυσμού και
- γ) Στην υποστήριξη υλοποίησης των λοιπών υποέργων της Πράξης.

Περαιτέρω, το αντικείμενο του έργου αναλύεται σε τρεις (3) Ενότητες εργασιών, στις οποίες εντάσσονται με τη σειρά τους συγκεκριμένα παραδοτέα. Αναλυτικότερα, οι ενότητες αυτές και τα ενσωματωμένα στην κάθε μία παραδοτέα είναι τα εξής:

α) 1η Ενότητα Εργασιών Στρατηγικού Σχεδιασμού, στην οποία εντάσσονται τα παραδοτέα:

Π1: Μελέτη για τον προσδιορισμό των υπηρεσιών ψηφιακής βιβλιοθήκης

Π2: Μελέτη για την επέκταση των υπηρεσιών ηλεκτρονικών εκδόσεων

Π3: Μελέτη λειτουργίας ψηφιακών αποθετηρίων

Π4: Μελέτη για τον προσδιορισμό νέων υπηρεσιών για λοιπές δραστηριότητας του ΕΚΤ

β) 2η Ενότητα Εργασιών Συνολικού Επιχειρησιακού Σχεδιασμού, στην οποία εντάσσεται το παραδοτέο:

Π5: Επιχειρησιακό Σχέδιο Φορέα

γ) 3η Ενότητα Εργασιών Υπηρεσιών Υποστήριξης Υλοποίησης, στην οποία εντάσσονται τα παραδοτέα:

Π6: Παροχή υπηρεσιών Υποστήριξης στην υλοποίηση και εφαρμογή των επιχειρησιακών προτάσεων

Π7: Αναθεωρημένο Επιχειρησιακό Σχέδιο Φορέα.

5. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου ανέρχεται στο ποσό των 443.525,20 ευρώ πλέον Φ.Π.Α., συμπεριλαμβανομένου δικαιώματος προαίρεσης. Το δικαίωμα αυτό προβλέπεται στο άρθρο Β.1.2. της Διακήρυξης όπου ορίζεται ότι: “Το δικαίωμα προαίρεσης του έργου αφορά σε επιπλέον φυσικό αντικείμενο, το οποίο μπορεί να προκύψει σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. Β.5.1, και έως 15% επί του ποσού της προσφοράς που θα κατακυρωθεί χωρίς ΦΠΑ και μέχρι το ανώτερο όριο του προϋπολογισμού του έργου (χωρίς ΦΠΑ) συμπεριλαμβανομένου του ποσού της αρχικής σύμβασης”. Ως προς το δικαίωμα αυτό, στο άρθρο Β.5.1 της Διακήρυξης προβλέπονται περαιτέρω αναλυτικά και τα εξής:

“Μετά την υπογραφή της Σύμβασης, η Αναθέτουσα Αρχή δύναται να προβεί στη διαδικασία διαπραγματεύσεων με τον Ανάδοχο για την επέκταση της σύμβασης ή σύναψη νέας:

- κατά την έννοια του άρθρου 25 παρ. 4 εδάφιο (β) του Π.Δ. 60/2007, που αφορά νέα έργα ή νέες υπηρεσίες, που συνίστανται στην επανάληψη παρόμοιων έργων ή υπηρεσιών οι οποίες

αποτέλεσαν αντικείμενο της αρχικής σύμβασης.

- σύμφωνα με τα οριζόμενα και τις προϋποθέσεις του άρθρου 25 παρ. 4 εδάφιο (α) του Π.Δ. 60/2007, όσον αφορά **συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονται στην πρώτη συναφθείσα σύμβαση λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων**.

Στις ανωτέρω περιπτώσεις:

i. η πρόσθετη αμοιβή του αναδόχου για τα έργα ή τις υπηρεσίες αυτές θα υπολογίζεται με βάση τις κοστολογήσεις της αρχικής σύμβασης, οι οποίες δεν αναπροσαρμόζονται. Εφόσον για τα έργα αυτά ή τις υπηρεσίες αυτές δεν είχε προβλεφθεί κοστολόγηση στην αρχική σύμβαση, τότε η πρόσθετη αμοιβή θα προσδιορισθεί με διαπραγμάτευση μεταξύ της Αναθέτουσας Αρχής και του Αναδόχου.

ii. Προσφυγή στις διαδικασίες αυτές επιτρέπεται μόνο επί μια τριετία μετά τη σύναψη της αρχικής σύμβασης

iii. Το σωρευτικό ποσό των προϋπολογισμών των επεκτάσεων – συναπτόμενων συμβάσεων επαναληπτικών ή συμπληρωματικών έργων ή υπηρεσιών, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 15% του ποσού της αρχικής σύμβασης. Επιπρόσθετα, δεν δύναται να υπερβαίνει τον **προϋπολογισμό του έργου** (συμπεριλαμβανομένου του ποσού της αρχικής σύμβασης)”.

6. Αφού ολοκληρώθηκε η διαγωνιστική διαδικασία και αξιολογήθηκαν οι τεχνικές και οικονομικές προσφορές των υποψήφιων αναδόχων, το έργο κατακυρώθηκε στην Ένωση των Νομικών Προσώπων “ΕΥΡΟΠΕΑΝ ΠΡΟΦΙΛΕΣ Α.Ε.” και “ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ”. Η σχετική σύμβαση υπεγράφη στις 20.09.2013 (αριθμ. πρωτ. 1636/20.09.2013), με διάρκεια είκοσι δύο (22) μηνών και έληξε στις 19.07.2015. Το συμφωνηθέν συμβατικό τίμημα ανέρχεται στο ποσό των 288.275,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. Ειδικά σε ό,τι αφορά στο δικαίωμα προαίρεσης που περιγράφεται στην διακήρυξη του διαγωνισμού κατά τα ανωτέρω (βλ. Σημείο 5), στο άρθρο 19, παρ. 9 της σύμβασης ορίζεται ότι:

“Το δικαίωμα προαίρεσης του έργου αφορά σε επιπλέον φυσικό αντικείμενο, το οποίο μπορεί να προκύψει και να ασκηθεί εντός τριών ετών από την υπογραφή της σύμβασης, και έως 15% επί του προϋπολογισμού του έργου χωρίς ΦΠΑ και μέχρι τα ανώτερο όριο του προϋπολογισμού του έργου (χωρίς ΦΠΑ) όπως αυτό εμφανιζόταν στο τεύχος της Προκήρυξης (Παράρτημα 2), συμπεριλαμβανομένου του ποσού της αρχικής σύμβασης. **Το δικαίωμα προαίρεσης θα ασκηθεί μονομερώς από την Αναθέτουσα Αρχή χωρίς διαπραγμάτευση** επί των ποσών και του αντικείμενου που θα παραμείνουν ως έχουν στη σύμβαση. Σε περίπτωση έργων ή υπηρεσιών η κοστολόγηση των οποίων δεν είχε προβλεφθεί στην αρχική σύμβαση θα διενεργηθεί διαπραγμάτευση με τον Ανάδοχο σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο Β.5.1. του Παραρτήματος 2 της παρούσας”.

7. Εν όψει της λήξης της ως άνω σύμβασης, το ΕΚΤ απέστειλε στις 10.07.2015 (αριθμ. πρωτ. 1158) στην ΕΥΔ Ε.Π. “Ψηφιακή Σύγκλιση” αίτημα χρηματοδότησης για την άσκηση του δικαιώματος προαίρεσης που περιγράφηκε ανωτέρω. Στο εν λόγω αίτημα, το ΕΚΤ δηλώνει ότι “**σχεδιάζει να προβεί στην λήψη “πρόσθετων υπηρεσιών υποστήριξης στην υλοποίηση και εφαρμογή του νέου επιχειρησιακού μοντέλου**”, παρόμοιες με αυτές που είχαν προδιαγραφεί στην προκήρυξη του ανωτέρω Υποέργου (3η ενότητα εργασιών, παραδοτέα Π6 και Π7), το κόστος των οποίων ανέρχεται στις σαράντα τρεις χιλιάδες και εξήντα οκτώ ευρώ (43.068,00) πλέον ΦΠΑ, ήτοι 52.973,64 ευρώ συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, και που αθροιστικά με την αρχική Σύμβαση δεν ξεπερνά τον προϋπολογισμό του υποέργου”. Οι πρόσθετες υπηρεσίες υποστήριξης

εξειδικεύονται περαιτέρω (στο ίδιο αίτημα) ως εξής:

“- Ενημέρωση εμπλεκόμενων και ευαισθητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού που θα απασχοληθεί με τις νέες διαδικασίες, που ως άμεσος αποδέκτης των αλλαγών που συντελούνται μέσω του έργου θα κληθεί να συμβάλλει καθοριστικά στην επιτυχημένη εφαρμογή του.

- Συστηματική παρακολούθηση της πορείας εφαρμογής του νέου επιχειρησιακού μοντέλου λειτουργίας που περιλαμβάνει:

- Συμμετοχή των στελεχών της ομάδας έργου του Αναδόχου στις συναντήσεις παρακολούθησης,

- Παρακολούθηση του προγράμματος παραδόσεων παραδοτέων,

- Έγκαιρος εντοπισμός τυχόν κινδύνων,

- Προτάσεις αντιμετώπισης προβλημάτων που ανακύπτουν,

- Υποστήριξη των επιτροπών του ΕΚΤ.

- Υποστήριξη της διοίκησης κατά την αρχική περίοδο της εφαρμογής του νέου επιχειρησιακού μοντέλου.

- Επικαιροποίηση του επιχειρησιακού σχεδίου, λαμβάνοντας υπόψη την τελική διαμόρφωση των υπηρεσιών που αναπτύσσονται και το διαμορφούμενο χρηματοοικονομικό τοπίο”.

Οι εν λόγω υπηρεσίες υπολογίζεται να παρασχεθούν από την επόμενη της λήξης της αρχικής σύμβασης έως την 30.10.2015 (ήτοι συνολική χρονική διάρκεια 3,4 μηνών), ενώ τα αποτελέσματα των υπηρεσιών αυτών θα ενσωματωθούν σε δύο παραδοτέα (Π8 και Π9) που είναι αντίστοιχα με τα παραδοτέα Π6 και Π7 της αρχικής σύμβασης. Εξάλλου, εντός του πλαισίου των πρόσθετων υπηρεσιών, “ο Ανάδοχος καλείται να παράσχει υπηρεσίες **on-site συνολικής απασχόλησης 11,65 ανθρωπομηνών** με στόχο την υποστήριξη της εφαρμογής των νέων υπηρεσιών και την παροχή τεχνικής/συμβουλευτικής υποστήριξης κατά την αρχική φάση της λειτουργίας και παροχής των νέων υπηρεσιών, προκειμένου να διασφαλισθεί η ομαλή και επιτυχής μετάβαση στο νέο επιχειρησιακό μοντέλο λειτουργίας, και στο πλαίσιο του παραδοτέου Π9 **2 α/μ**, ήτοι συνολικά **13,65 α/μ** (όπου το κόστος διοίκησης έχει ενσωματωθεί στα παραδοτέα). Τα στελέχη που θα παράσχουν τις πρόσθετες υπηρεσίες υποστήριξης θα είναι από εκείνα που προσέφεραν τις αντίστοιχες υπηρεσίες υποστήριξης στο πλαίσιο της αρχικής σύμβασης”.

Τέλος, στο αίτημα υπολογίζεται αναλυτικά το οικονομικό αντικείμενο του δικαιώματος προαίρεσης, **με βάση τις κοστολογήσεις της αρχικής σύμβασης** σε συνδυασμό με την εκτιμώμενη ανθρωποπροσπάθεια που απαιτείται για την παροχή των πρόσθετων υπηρεσιών. Εκ του υπολογισμού αυτού προκύπτει ότι το οικονομικό αντικείμενο του δικαιώματος προαίρεσης ανέρχεται στο ποσό των 43.068,00 ευρώ πλέον ΦΠΑ.

Ανταποκρινόμενη στο αίτημα, η ΕΥΔ Ε.Π. “Ψηφιακή Σύγκλιση”, με το αριθμ. πρωτ. εισερχ. του ΕΚΤ 1192/17.07.2015 έγγραφό της δήλωσε ότι, “αφού δεν έχει γίνει τροποποίηση του Τεχνικού Δελτίου Ενταγμένης Πράξης της Πράξης “Εθνικό Πληροφοριακό Σύστημα Έρευνας και Τεχνολογίας/Κοινωνικά Δίκτυα - Περιεχόμενο Παραγόμενο από Χρήστες”, με κωδ. ΟΠΣ 296115 για μείωση του οικονομικού αντικειμένου, με βάση των προϋπολογισμό των συμβάσεων του Υποέργου 3 & 5, μπορείτε να αποστείλετε αίτημα στην αρμόδια Αρχή ΕΑΑΔΗΣΥ προς έγκρισιν”.

8. Κατόπιν των ανωτέρω, το ΕΚΤ, με το υπ’ αριθμ. πρωτ. 1219/27.07.2015 έγγραφό του προς την

ΕΑΑΔΗΣΥ, αιτείται “τη διατύπωση της σύμφωνης γνώμης της Υπηρεσίας σας, εφόσον εμπίπτει στην αρμοδιότητά της, σχετικά με την προτιθέμενη από πλευράς ΕΚΤ/ΕΙΕ ως Αναθέτουσα Αρχή, άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης του έργου “Μελέτες και Δράσεις για την Υποστήριξη των Παρεχόμενων Υπηρεσιών της Πράξης”, με μονομερή απόφαση του ΕΚΤ ως αναθέτουσας αρχής δεδομένου ότι δεν προκύπτει αντικείμενο διαπραγμάτευσης (σε φυσικό αντικείμενο και τιμή)”. Ο συνολικός προϋπολογισμός του έργου, στο πλαίσιο του οποίου το ΕΚΤ προτίθεται να προβεί στην άσκηση δικαιώματος προαίρεσης, ανέρχεται στο ποσό των **443.525,20 ευρώ πλέον Φ.Π.Α.**, ενώ ο προϋπολογισμός του αιτήματος καθ' εαυτού στο ποσό των **43.068,00 ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.**

II. Νομικό πλαίσιο

9. Το άρθρο 2, παράγραφος 2, περίπτωση γ', υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης της Ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων, ορίζει τα ακόλουθα: «δδ) Οι αποφάσεις των αναθετουσών Αρχών που αφορούν προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης για την ανάθεση των δημόσιων συμβάσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 3 του π.δ. 59/2007 και των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007, εξαιρουμένων των περιπτώσεων ανωτέρας βίας, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής, εφόσον οι συμβάσεις αυτές εμπίπτουν, λόγω της εκτιμώμενης αξίας τους, στο πεδίο εφαρμογής των ανωτέρω προεδρικών διαταγμάτων. Η εν λόγω αρμοδιότητα ασκείται μέσα σε προθεσμία δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης στην Αρχή, συνοδευόμενου από όλα τα στοιχεία στα οποία θεμελιώνεται, κατά περίπτωση, η προσφυγή στη διαδικασία της διαπραγμάτευσης, με μέριμνα της αναθέτουσας αρχής. Με την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη της Αρχής. [...]».

10. Η διάταξη του άρθρου 6 παρ. 1 του π.δ. 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ...» ορίζει:

“Το παρόν εφαρμόζεται στις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών που δεν εξαιρούνται, δυνάμει των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 16, 17 και 9 έως 15, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία εκτός φόρου προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) είναι ίση προς ή ανώτερη από τα ακόλουθα κατώτατα όρια:

α) 137.000 ευρώ για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών, εκτός από αυτές που καλύπτονται από την περίπτωση β) στοιχείο ιι) που συνάπτονται από τις αναθέτουσες αρχές, οι οποίες είναι κεντρικές κυβερνητικές αρχές του Παραρτήματος ΙV. [...]

β) 211.000 ευρώ, προκειμένου για τις δημόσιες συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που συνάπτονται είτε ι) από αναθέτουσες αρχές άλλες από εκείνες που αναφέρονται στο Παράρτημα ΙV [...]”

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 2 του υπ' αριθ. 1336/2013 Κανονισμού της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2013 για την τροποποίηση των οδηγιών 2004/17/ΕΚ, 2004/18/ΕΚ και 2009/81/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, όσον αφορά στα κατώτατα όρια εφαρμογής τους κατά τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων, το ως άνω ποσό αναπροσαρμόστηκε στις 134.000 και 207.000 ευρώ, αντιστοίχως.

11. Στο άρθρο 25 παρ. 4 του π.δ. 60/2007 ορίζεται ότι «Διαδικασία με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης διαγωνισμού» (άρθρο 31 Οδηγίας 2004/18/ΕΚ): «Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάπτουν τις δημόσιες συμβάσεις τους προσφεύγοντας σε διαδικασία με

διαπραγμάτευση, χωρίς να προηγείται δημοσίευση σχετικής προκήρυξης, στις ακόλουθες περιπτώσεις: 4) Προκειμένου για δημόσιες συμβάσεις έργων και υπηρεσιών: α) όταν αφορούν συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες που δεν περιλαμβάνονταν στην αρχικώς κατακυρωθείσα μελέτη ούτε στην αρχική σύμβαση και τα οποία, λόγω μη προβλέψιμων περιστάσεων, κατέστησαν αναγκαία για την εκτέλεση των εργασιών ή της υπηρεσίας, όπως περιγράφεται στην αρχική σύμβαση, υπό την προϋπόθεση ότι αυτή η ανάθεση γίνεται στον οικονομικό φορέα που εκτελεί τις υπηρεσίες αυτές ή την υπηρεσία αυτή, εφόσον τα συμπληρωματικά έργα ή οι υπηρεσίες είτε δεν μπορούν, από τεχνική ή οικονομική άποψη να διαχωρισθούν από την αρχική σύμβαση χωρίς να δημιουργηθούν μείζονα προβλήματα για τις αναθέτουσες αρχές είτε μπορούν να διαχωρισθούν από την εκτέλεση της αρχικής σύμβασης, πλην όμως είναι απόλυτα αναγκαία για την ολοκλήρωσή της. Το σωρευτικό ποσό των συναπτόμενων συμβάσεων συμπληρωματικών έργων ή υπηρεσιών δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει το 50% του ποσού της αρχικής σύμβασης. β) όταν έχουν αντικείμενο νέα έργα ή υπηρεσίες που συνίστανται στην επανάληψη παρόμοιων έργων ή υπηρεσιών που ανατέθηκαν στον οικονομικό φορέα ανάδοχο της αρχικής σύμβασης από τις ίδιες αναθέτουσες αρχές, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά τα έργα ή οι υπηρεσίες είναι σύμφωνες με μία βασική μελέτη που αποτέλεσε αντικείμενο αρχικής σύμβασης και η οποία έχει συναφθεί σύμφωνα με την ανοιχτή ή την κλειστή διαδικασία.

Η δυνατότητα προσφυγής στη διαδικασία αυτή πρέπει να επισημαίνεται ήδη κατά την αρχική προκήρυξη διαγωνισμού, και το συνολικό προβλεπόμενο ποσό για τη συνέχιση των εργασιών ή υπηρεσιών λαμβάνεται υπόψη από τις αναθέτουσες αρχές κατά την εφαρμογή του άρθρου 6. Προσφυγή στη διαδικασία αυτή επιτρέπεται μόνο επί μια τριετία μετά τη σύναψη της αρχικής σύμβασης”.

III. Νομική Εκτίμηση

12. Το υπό εξέταση αίτημα του ΕΚΤ αφορά δημόσια σύμβαση υπηρεσιών, με την έννοια της περ. δ' της παρ. 2 του άρθρου 2 του π.δ. 60/2007, περί προσαρμογής της Ελληνικής Νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ «περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», συνολικού αρχικού προϋπολογισμού 443.525,20 ευρώ πλέον Φ.Π.Α. Δεδομένου ότι πρόκειται για διαδικασία διαπραγμάτευσης για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης υπηρεσιών, συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής κατ' άρθρο 2 παράγραφος 2 περίπτωση γ' υποπερίπτωση δδ' του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης.

Παράλληλα, η αναθέτουσα αρχή επικαλείται, με το υπό κρίση αίτημά της, ενεργοποίηση του δικαιώματος προαίρεσης που συμπεριλαμβάνεται και περιγράφεται αναλυτικώς στα άρθρα Β.1.2 και Β.5.1 της Προκήρυξης του Διαγωνισμού, καθώς και στο άρθρο 19, παρ. 9 της σύμβασης που συνήφθη με τον Ανάδοχο.

Συνεπώς, προκειμένου να αποφασισθεί αν συντρέχει η αρμοδιότητα της Αρχής, κατ' άρθρο 2 παρ. 2 περ. γ', υποπερ. δδ του ν. 4013/2011, όπως ισχύει, για την παροχή σύμφωνης γνώμης, απαιτείται να καθορισθεί επακριβώς η φύση του υπό εξέταση αιτήματος του ΕΚΤ. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να εξετασθεί εάν, με βάση τους όρους της οικείας προκήρυξης και σύμβασης, έχει συναφθεί σύμφωνο προαίρεσης υπέρ της αναθέτουσας αρχής (option), καθώς η σύμβαση που συνάπτεται δυνάμει ρήτρας δικαιώματος προαίρεσης δεν μπορεί να υπαχθεί στο πεδίο εφαρμογής των ρυθμίσεων του άρθρου 25, παρ. 4 του π.δ. 60/2007.

13. Τα βασικά σημεία διαφοροποίησης μεταξύ του συμφώνου προαίρεσης του Αστικού Κώδικα

(Α.Κ.) και της δυνατότητας σύναψης σύμβασης συμπληρωματικών ή επαναλαμβανόμενων νέων υπηρεσιών με προσφυγή στη διαδικασία διαπραγμάτευσης, με βάση το άρθρο 25, παρ. 4 του π.δ. 60/2007 είναι τα εξής:

α) Στην περίπτωση του συμφώνου προαίρεσης του Αστικού Κώδικα, υφίσταται μονομερές διαπλαστικό δικαίωμα της αναθέτουσας αρχής να θέσει σε ενέργεια τη συμβατική σχέση, και μόνο με σχετική δήλωσή της προς τον ανάδοχο της αρχικής σύμβασης, το δε δικαίωμα προαίρεσης αποκτάται με την επίτευξη της σχετικής συμφωνίας. Αντιθέτως, σε όλες τις επιμέρους περιπτώσεις του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007, τέτοιο διαπλαστικό δικαίωμα της αναθέτουσας αρχής δεν υφίσταται και η σύμβαση συνάπτεται βάσει διαπραγμάτευσης με τον οικονομικό φορέα – ανάδοχο της αρχικής σύμβασης.

β) Στη περίπτωση του συμφώνου προαίρεσης του Αστικού Κώδικα, το αντικείμενο της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί έχει ήδη περιγραφεί, τουλάχιστον ως προς τα βασικά του στοιχεία, στην διακήρυξη και έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο της τεχνικής και οικονομικής προσφοράς του αναδόχου και συνακόλουθα και της αξιολόγησης. Στην περίπτωση του άρθρου 25 του π.δ. 60/2007, αντιθέτως, οι ως άνω όροι αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης και μπορούν να διαφοροποιηθούν σε σχέση με την αρχική σύμβαση.

14. Στην υπό κρίση υπόθεση, από τα στοιχεία του φακέλλου, όπως αυτά αναπτύχθηκαν ανωτέρω ισχύουν τα ακόλουθα:

Η ρήτρα δικαιώματος προαίρεσης που αφορά σε επιπλέον φυσικό αντικείμενο του έργου, όπως αυτή προκύπτει από τα οριζόμενα στα άρθρα Β.1.2. και Β.5.1. της προκήρυξης του διαγωνισμού (βλ. ανωτέρω ιστορικό), αποτελεί όρο τόσο της προκήρυξης όσο και της αρχικής σύμβασης, και ιδρύει μονομερές δικαίωμα της αναθέτουσας αρχής (**όπως εξάλλου προκύπτει ρητώς από το άρθρο 19, παρ. 9 της σύμβασης**) να αναθέτει στον ανάδοχο επαναληπτικά ή συμπληρωματικά έργα ή υπηρεσίες. Παραλλήλως, από τα ανωτέρω συνάγεται ότι το ΕΚΤ έχει το δικαίωμα να ενεργοποιήσει τη νέα αυτή συμβατική σχέση με μόνη τη δήλωσή του και χωρίς να απαιτείται σύμπραξη του αντισυμβαλλομένου του, ανεξαρτήτως εάν η αναθέτουσα αρχή επιλέξει να ασκήσει αυτό το δικαίωμα ή όχι. Επιπλέον, από τα στοιχεία του φακέλλου προκύπτει ότι η παροχή των κρίσιμων υπηρεσιών έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο του διαγωνισμού στα βασικά της στοιχεία, καθώς αυτά έχουν ήδη περιγραφεί επαρκώς στα τεύχη της διακήρυξης, ενώ και η κοστολόγησή τους ήδη προβλέπεται στη διακήρυξη και στη σύμβαση (καθώς το κρίσιμο μέγεθος για την κοστολόγηση των νέων υπηρεσιών είναι ο προσφερόμενος ανθρωποχρόνος των στελεχών του αναδόχου).

15. Τα ανωτέρω οδηγούν στο συμπέρασμα ότι έχει συνομολογηθεί σύμφωνο προαιρέσεως του Α.Κ., το οποίο προδιαγράφεται στην προκήρυξη του διαγωνισμού και στη σύμβαση με τον ανάδοχο, και με το οποίο παραχωρήθηκε στην αναθέτουσα αρχή το διαπλαστικό δικαίωμα να το ενεργοποιήσει με μονομερή δήλωση βουλήσεως, χωρίς να ασκεί επιρροή η άσκηση της ευχέρειας της να το ενεργοποιήσει ή να προβεί σε διαπραγμάτευση με βάση το άρθρο 25, παρ. 4 του π.δ. 60/2007 εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του τελευταίου.

Κατά συνέπεια, δεν τυγχάνουν εφαρμογής οι διατάξεις των άρθρων 24 και 25 του π.δ. 60/2007 και, για το λόγο αυτό, η Αρχή δεν έχει αρμοδιότητα παροχής σύμφωνης ή μη γνώμης επί του αιτήματος.

IV. Συμπέρασμα

16. Ενόψει όλων των προεκτεθέντων, με βάση το διδόμενο πραγματικό και από την υπαγωγή αυτού στις προαναφερόμενες και ερμηνευόμενες διατάξεις, επί του τεθέντος ερωτήματος, η Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ομόφωνα αποφασίζει:

Την αποχή από την εξέταση του αιτήματος του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης για παροχή σύμφωνης γνώμης, λόγω έλλειψης αρμοδιότητας της Αρχής για την έκδοση της απόφασης της παρ. 2, περ. γ', υποπερ. δδ' του ν. 4013/2011.

ΑΘΗΝΑ, 25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2015

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Η ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΜΠΟΥΣΟΥΛΕΓΚΑ